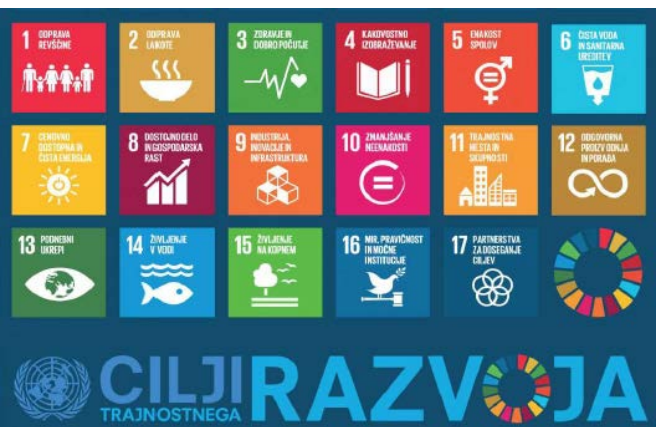

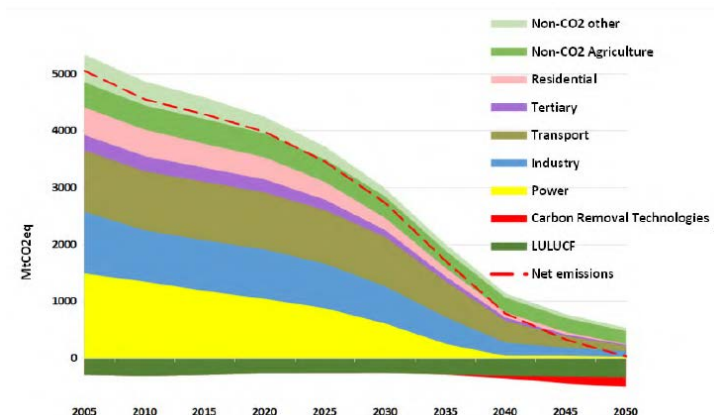
Ekološki odtis – predstavitev projekcij in scenarijev za izbrane ukrepe za zmanjšanje ekološkega odtisa Slovenije

Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana, 27. 3. 2019

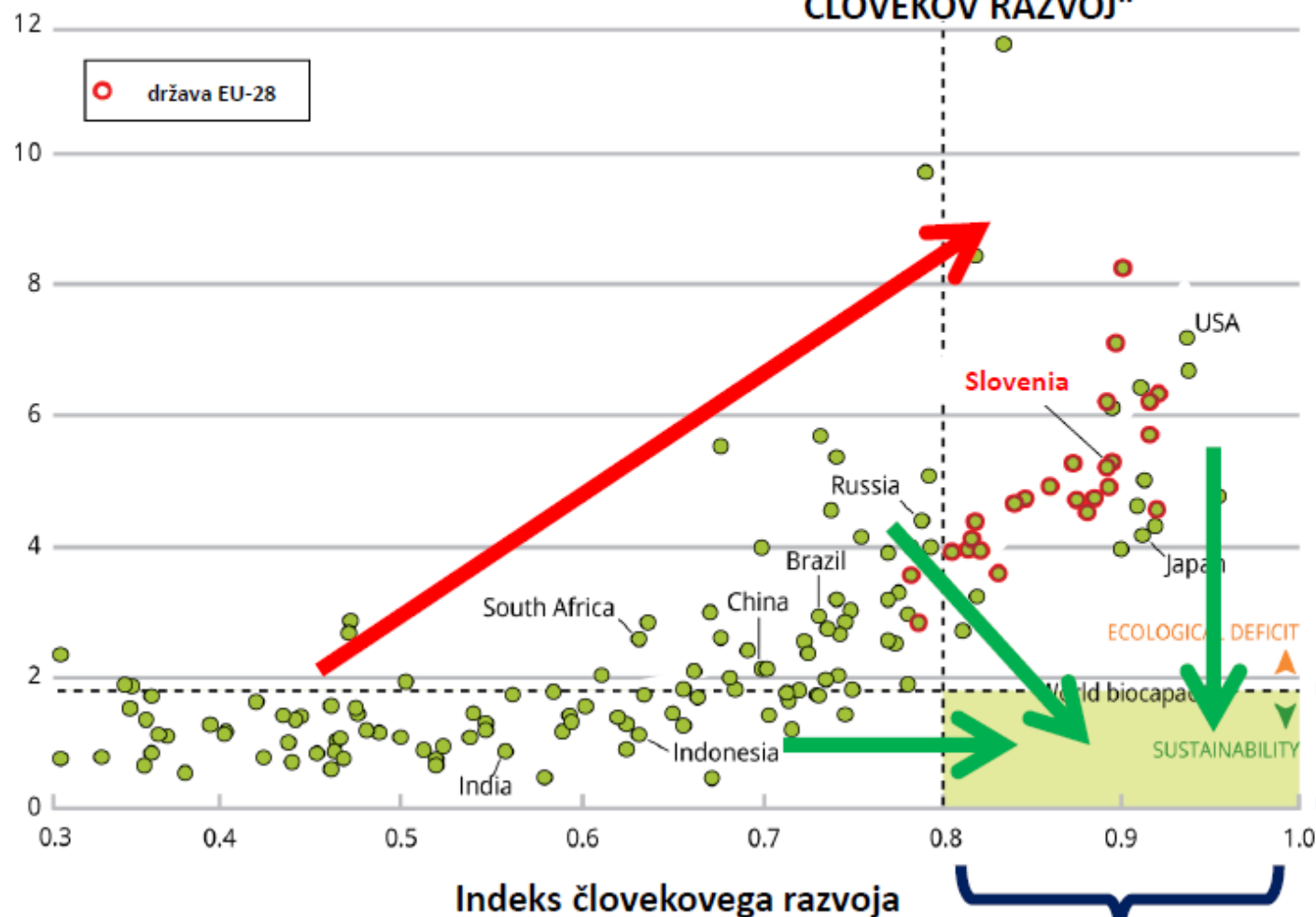
SLOVENIJA:

- ✓ **SRS 2030**
- **NEPN 2030**
- **Dolgoročna strategija**

DVOJNI IZZIV: Dobro živeti ... znotraj okoljskih meja našega planeta.

Okoljski odtis
(hektari na osebo na leto)

Legenda:
Ecological deficit =
okoljski primanjkljaj

World biocapacity =
svetovna biološka
zmogljivost

Sustainability =
trajnostnost

Znotraj
okoljskih
meja

(Global Footprint Network, 2012; UNDP, 2014)

„Dobro živeti“

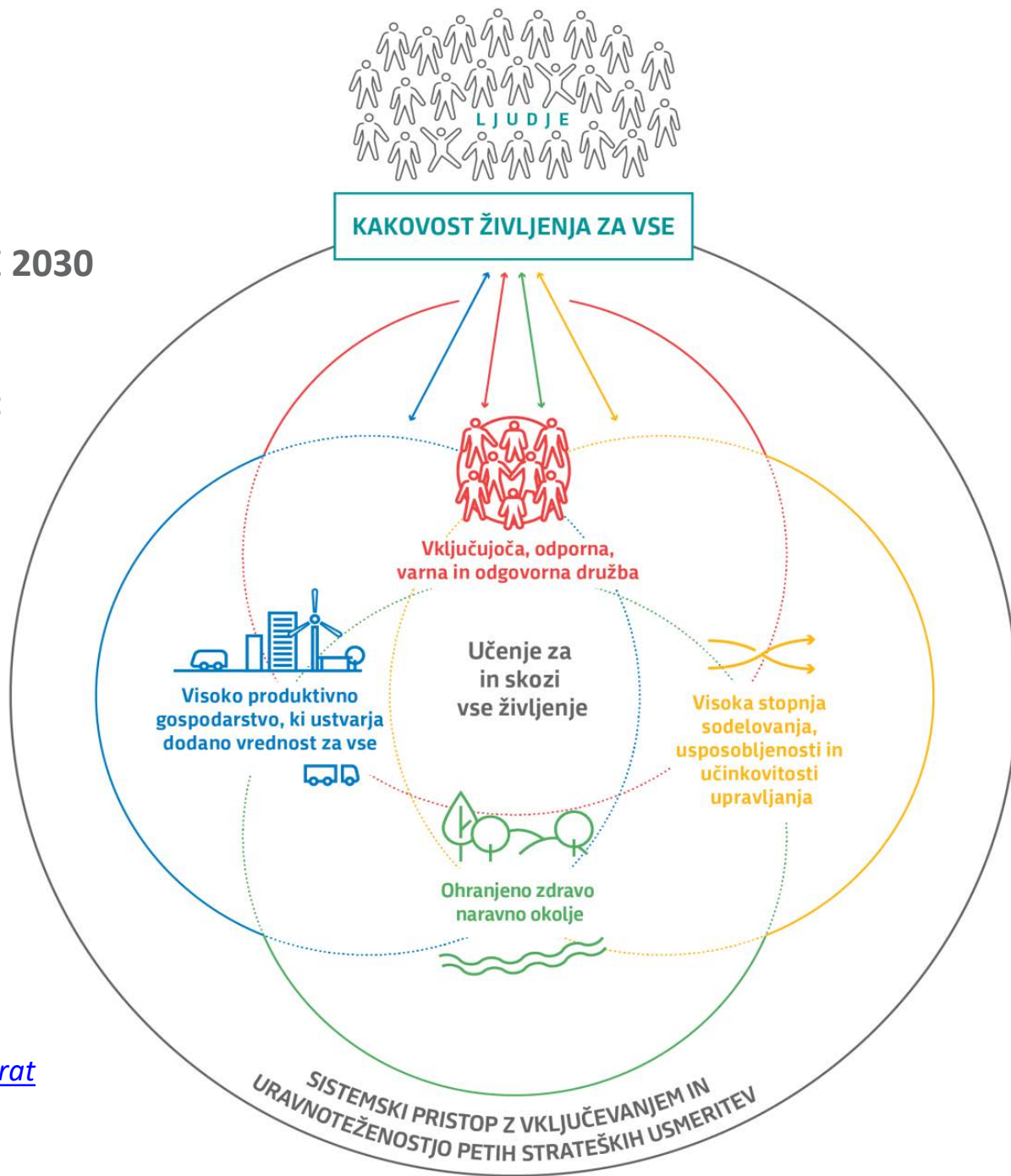

STRATEGIJA RAZVOJA SLOVENIJE 2030

Ohranjeno zdravo naravo okolje:
ena od petih
STRATEŠKIH USMERITEV

*Slika 5: Osrednji cilj in
strateške usmeritve*

http://www.vlada.si teme in projekti/strategija_razvoja_slovenije_2030/

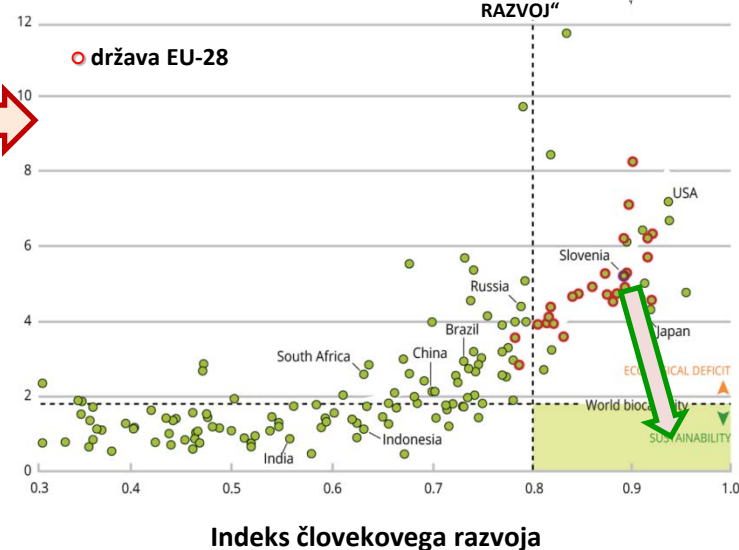

STRATEGIJA RAZVOJA SLOVENIJE 2030

CILJ 9: TRAJNOSTNO UPRAVLJANJE NARAVNIH VIROV

Kazalnik	Vir	Izhodiščna vrednost	Ciljna vrednost za leto 2030	Povprečje EU
Kmetijska zemljišča v uporabi, delež v skupni površini	Eurostat	23,7 % (2016)	> 24 %	40 % (2013)
Kakovost vodotokov – biokemijska potreba po kisiku v rekah	ARSO, EEA	1,05 mg O ₂ /l (2015)	< 1 mg O ₂ /l	2,19 mg O ₂ /l (2012)
Ekološki odtis (- 20 %)	GFN	4,7 gha/osebo (2013)	3,8 gha/osebo	4,9 gha/osebo (2013)

Okoljski odtis
(hektari na osebo na leto)

CILJ 8: NIZKOOGLJIČNO KROŽNO GOSPODARSTVO

Kazalnik	Vir	Izhodiščna vrednost	Ciljna vrednost za leto 2030	Povprečje EU
Snovna produktivnost	Eurostat	1,79 SKM/kg (2015)	3,5 SKM/kg	2,19 SKM/kg (2015)
Delež obnovljivih virov v končni rabi energije	Eurostat	22 % (2015)	27 %	16,7 % (2015)
Emisijska produktivnost (BDP/izpusti toplogrednih plinov)	Eurostat, ARSO	2,9 SKM/kg CO ₂ ustreznik (2015)	Povprečje EU v letu 2030	3,3 SKM/kg CO ₂ ustreznik (2015)

Ekološki (okoljski) odtis tudi krovni kazalnik v NPVO 2030, s ciljem znižanja za 20 %.

2018, MOP in ARSO, iz sredstev Sklada za podnebne spremembe: KLJUČNA PROJEKTA ANALIZE OKOLJSKEGA ODTISA:

- ✓ Projekt Ekološki odtis Slovenije - analiza podatkov, gonilnih sil in prispevka sektorjev
(Global Footprint Network)
- ✓ Projekt izračuna zmanjšanja okoljskega odtisa oziroma povečanja biozmogljivosti za izbrane ukrepe s področja upravljanja gozdov, spodbujanja energetske učinkovitosti ter rabe obnovljivih virov energije (Stritih, svetovanje za trajnostni razvoj)

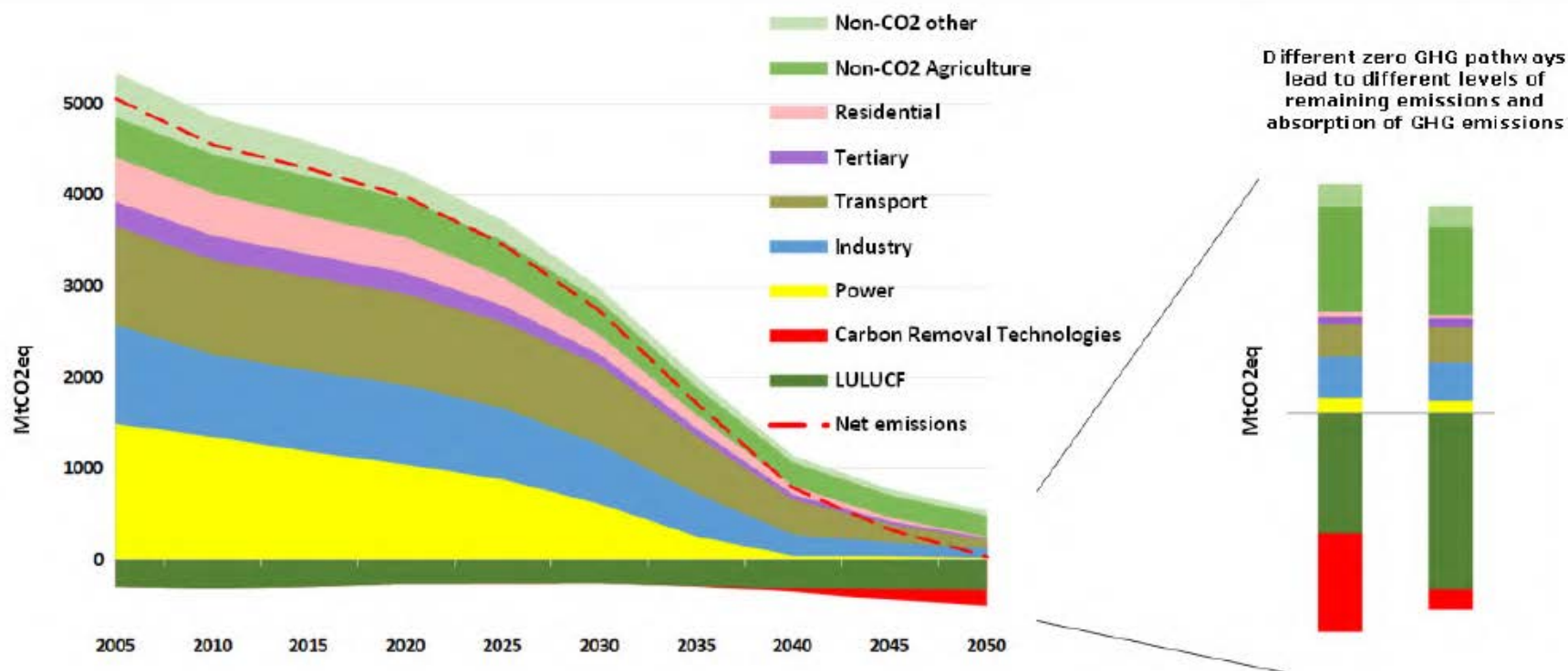
KOMUNICIRANJE IN IZOBRAŽEVANJE O OKOLJSKEM ODTISU, med drugim:

- ✓ Zgibanka, Inštitut za mladinsko participacijo, zdravje in trajnostni razvoj

2019, MOP in ARSO, iz sredstev Sklada za podnebne spremembe - NAČRTI:

- Nadaljnje sodelovanje z GFN
- Nadaljnje analize izbranih ukrepov, tudi novih
- Analiza podatkovnih tokov
- Ozaveščanje in izobraževanje
- Podpora inovacijam za znižanje okoljskega in ogljičnega odtisa: Sklad za podnebne spremembe (SI), Sklad za inovacije (EU)
- Vključitev v razvojne programe regij

Net zero GHG pathways

„Čist planet za vse“, Evropska komisija, konec novembra 2018:
Predlog dolgoročne strategije zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2050

Detailed assessment supported by scenario analysis

Long Term Strategy Options

	Electrification (ELEC)	Hydrogen (H2)	Power-to-X (P2X)	Energy Efficiency (EE)	Circular Economy (CIRC)	Combination (COMBO)	1.5°C Technical (1.5TECH)	1.5°C Sustainable Lifestyles (1.5LIFE)
Main Drivers	Electrification in all sectors	Hydrogen in industry, transport and buildings	E-fuels in industry, transport and buildings	Pursuing deep energy efficiency in all sectors	Increased resource and material efficiency	Cost-efficient combination of options from 2°C scenarios	Based on COMBO with more BECCS, CCS	Based on COMBO and CIRC with lifestyle changes
GHG target in 2050	-80% GHG (excluding sinks) [“well below 2°C” ambition]					-90% GHG (incl. sinks)	-100% GHG (incl. sinks) [“1.5°C” ambition]	
Major Common Assumptions	- Higher energy efficiency post 2030 - Deployment of sustainable, advanced biofuels - Moderate circular economy measures - Digitilisation - Market coordination for infrastructure deployment - BECCS present only post-2050 in 2°C scenarios - Significant learning by doing for low carbon technologies - Significant improvements in the efficiency of the transport system.							
Power sector	Power is nearly decarbonised by 2050. Strong penetration of RES facilitated by system optimization (demand-side response, storage, interconnections, role of prosumers). Nuclear still plays a role in the power sector and CCS deployment faces limitations.							
Industry	Electrification of processes	Use of H2 in targeted applications	Use of e-gas in targeted applications	Reducing energy demand via Energy Efficiency	Higher recycling rates, material substitution, circular measures	Combination of most Cost-efficient options from “well below 2°C” scenarios with targeted application (excluding CIRC)	COMBO but stronger	CIRC+COMBO but stronger
Buildings	Increased deployment of heat pumps	Deployment of H2 for heating	Deployment of e-gas for heating	Increased renovation rates and depth	Sustainable buildings			CIRC+COMBO but stronger
Transport sector	Faster electrification for all transport modes	H2 deployment for HDVs and some for LDVs	E-fuels deployment for all modes	Increased modal shift	Mobility as a service			- CIRC+COMBO but stronger - Alternatives to air travel
Other Drivers		H2 in gas distribution grid	E-gas in gas distribution grid					Limited enhancement natural sink

EU: SKLAD ZA INOVACIJE – II.

- **Sestavni elementi sklada – v razpravi so bile različne možne rešitve glede:**
 - a. **pravil financiranja:** določitev upravičenih stroškov, načina podpore (nepovratna sredstva / finančni instrumenti / kombinacija), obsega financiranja, časovnega vidika razpisov;
 - b. **pravil izvedbe/izbire:** kriteriji upravičenosti, proces izvedbe, kriteriji izbora;
 - c. **pravil upravljanja:** upravljavska struktura in geografska uravnoteženost.
- **Nadaljnji koraki:**
 - delegirani akt komisija sprejme v kratkem in je uveljavljen v 2 mesecih, če EP in svet ne izrazita nasprotovanja;
 - oblikovanje implementacijske arhitekture v 2019 in začetek delovanja sklada v 2020.

Ko bodo podrobna pravila sprejeta, bo potrebno zelo hitro pridobiti predloge kakovostnih in ambicioznih inovacijskih projektov.

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2019/SL/C-2019-1492-F1-SL-MAIN-PART-1.PDF>

SKLAD ZA PODNEBNE SPREMEMBE, Program 2019

5. Raziskave, razvoj in inovacije: 3 mio EUR

V okviru tega ukrepa bo podpora lahko dodeljena prek javnega razpisa oz. javnega naročila:

- raziskovalnim, razvojnim in inovacijskim organizacijam ter gospodarskim družbam v javnem in zasebnem sektorju za sofinanciranje razvojno-inovacijskih, pilotnih in demonstracijskih projektov na področjih nizkoogljičnih tehnologij in storitev ter prilagajanja na podnebne spremembe,
- v okviru pilotnih in demonstracijskih projektov pa tudi drugim partnerjem in udeležencem v projektih.

V okviru upravičenega namena porabe sredstev se predvideva izvedba najmanj enega javnega naročila in enega javnega razpisa.

kazalnik v letu 2019	ocena učinka
Podprti najmanj 3 projekti RRI	Potencial znižanja ogljičnega in okoljskega odtisa za najmanj 3 % do l. 2030.

https://www.uradni-list.si/files/RS_-2018-083-04071-OB~P001-0000.PDF

Kriterij (1) prispevka k ciljem na področju podnebnih sprememb:	blaženje	
Prispevek k doseganju ciljev na področju blaženja podnebnih sprememb bo v okviru javnega razpisa oz. javnega naročila opredeljen kot vstopni pogoj. Višina prispevka k doseganju teh ciljev bo kriterij za izbor. Glede na naravo raziskovalno-razvojnih projektov ni mogoče vnaprej oceniti višine njihovega prispevka. Pri razvojno-pilotnih projektih bo kriterij potencial, da se ob uvedbi novosti na celotno populacijo ogljični in okoljski odtis do leta 2030 znižata za vsaj 1 odstotek. Prispevek k doseganju ciljev na področju prilagajanja podnebnim spremembam bo dodaten kriterij pri izboru projektov za financiranje.		
Kriterij (2) izpolnjevanja mednarodnih obveznosti:	da	
Inovacije, razvite v okviru ukrepa RRI, bo možno prilagoditi za uporabo v projektih mednarodnega razvojnega sodelovanja.		
Kriterij (3) dodane vrednosti:	da	
V OP EKP 2014-2020 in v Strategiji pametne specializacije niso predvideni namenski ukrepi v podporo RRI na področju nizkoogljičnih tehnologij in storitev, vendar pa se taki projekti že izvajajo s podporo iz več javnih razpisov, tako v okviru nacionalnih kot evropskih programov (npr. H2020). V okviru ukrepa RRI bo možno sofinancirati nadgradnjo tovrstnih projektov v smeri doseganja upravičenosti za sredstva Sklada za inovacije.		
Kriterij (4) doseganja sinergij:	da	
Raziskave, razvoj in inovacije za prehod v nizkoogljično gospodarstvo sodijo med ključne gradnike zelenega gospodarstva. Financirani bodo projekti za razvoj, pilotni preizkus in demonstracijo nizkoogljičnih tehnologij in storitev s potencialom znatnih prihrankov pri emisijah TGP in hkrati pomembnega zmanjšanja okoljskega (ekološkega) odtisa, s sočasnimi pozitivnimi učinki na ekonomsko in socialno razsežnost trajnostnega razvoja.		
Kriterij (5) učinkovitosti:	da	
V okviru pilotnih in demonstracijskih projektov bodo podprte rešitve z velikim potencialom (v primeru prenosa na širšo populacijo) za zmanjševanje stroškov rabe energije v vseh sektorjih.		